

Hoofdartikel

Ds. Voorberg en de vrouwelijke ambtsdragers

Het is goed mogelijk dat de meeste lezers van ons kerkblad inmiddels al wel kennis genomen hebben van het interview dat het *Nederlands Dagblad* gehouden heeft met ds. P.L. Voorberg, de preses van de synode van de GKV. Het stond afgedrukt in de zaterdagbijlage van het ND van 3 mei jl. Dat ik hier toch een gedeelte uit het interview weergeef, is vanwege de ingrijpende inhoud. Ik geef het cursief weer, met hier en daar kort commentaar. Na de openingszinnen schrijft de krant:

'De Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) veranderen, en dr. Paul Voorberg verandert met hen. De gemeentepredikant uit Emmeloord werd dit voorjaar verkozen tot synodevoorzitter van de landelijke vergadering in Ede en is daarmee voor enkele jaren het 'gezicht' van de kerken. Hij is, vertelt hij zonder omwegen in zijn studeerkamer, zelf van mening veranderd over de vraag of vrouwen predikant, ouderling en diaken mogen worden, en wat de Bijbel daarin wel en niet voorschrijft. Van mening veranderen mag, zegt de predikant, die binnen zijn kerken niet bekendstaat als vooruitstrevend.'

Het is nog niet zo heel lang geleden dat ds. Voorberg zelf de pen genomen heeft voor een ingezonden in het ND, waarin hij ter geruststelling van de verontrusten in de GKV benadrukte dat er helemaal geen sprake is van ingrijpende veranderingen in de GKV en dat er dus eigenlijk niets aan de hand is. Inderdaad, ds. Voorberg stond bekend als een nogal behoudende predikant in de GKV. Daarom is ook shockerend de omwenteling waarmee hij in dit interview naar buiten komt. Over die omwenteling lezen we in het volgende:

'In 2005 besloot de toenmalige synode tot een bezinning op het man/vrouwvraagstuk. Toen dacht ik meteen: dit is heel fundamenteel, hier wil ik bovenop zitten. Lange tijd is de afkeer van de vrouw in het ambt een sjibbolet van rechtzinnigheid geweest.' Na lang studeren, ook samen met collega's, kwam hij tot andere inzichten.

'In het paradijs is de cultuuropdracht aan de man én de vrouw gegeven. Kan de prediking en de kerkregering dan zonder de vrouw als helpster? Daar zou de Bijbel dan wel heel sterke aanwijzingen voor moeten geven. Ik ken de teksten uit 1 Timoteüs 2 (waar Paulus over de vrouw schrijft: '... Ik sta haar dus niet toe dat ze zelf onderwijst of gezag over mannen heeft ...', red.) en 1 Korintiërs 14 ('... Vrouwen moeten gedurende uw samenkomsten zwijgen ...', red.). Maar wordt daar bedoeld dat vrouwen écht uitgesloten dienen te worden? Ik denk van niet. Wat ik er wel lees, is dat de vrouw ondergeschikt is aan de man. Dus ik sluit vrouwen niet uit, maar vindt dat mannen het voortouw moeten blijven nemen. Het is geen kwestie van rangorde maar van volgorde. Daarbij zie ik het als een verrijking wanneer vrouwen mogen meedoen in de Woordverkondiging en de kerkregering, waarbij moet worden aangetekend dat dat laatste ook nu al wel gebeurt.'

Het kan je als lezer niet ontgaan dat in de hier weergegeven zinnen het subjectieve oordeel van de theoloog Voorberg gezag krijgt boven het gezag van de Heilige Schrift. Hij kent de teksten die de kerk de eeuwen door als duidelijke taal gelezen heeft. Maar die duidelijke taal moet het nu afleggen tegen het *'Ik denk van niet'*, het *'Daarbij zie ik het als een verrijking'* en het *'ik vind'* van ds. Voorberg.

'Verder vindt Voorberg dat je maatschappelijke ontwikkelingen in het Westen, waar de positie van de vrouw een volwaardige plaats in de samenleving heeft gekregen, positief mag duiden: als Gods leidende hand in een algemene ontwikkeling. 'Je mag het zien als een vrucht van de vroegere kerstening van West-Europa.'

Je wrijft je ogen uit als je dit oordeel leest over de maatschappelijke ontwikkelingen in het Westen. Zou het ook kunnen zijn dat het streven naar gelijke taken en posities voor mannen en vrouwen een gevolg is van de onchristelijke feministische golven die over de Westerse samenleving zijn gegaan? Zou het ook kunnen zijn dat de huidige Westerse samenleving juist tekort doet aan de volwaardige plaats van de vrouw, zoals de HERE die bedoelt? Waarom spreekt deze GKV dominee niet over de hoge roeping van de vrouw, zoals 1 Tim. 2:15 daarover spreekt?

'Het lastige is dat de bezinning op de positie van de vrouw is begonnen onder christenen die open stonden voor Schriftkritiek, de ondermijning van het gezag van de Bijbel. Dat maakte het onderwerp voor ons op voorhand verdacht. Trouwens, als God het duidelijk verbiedt, moet je simpelweg gehoorzamen.'

Dat laatste zegt ds. Voorberg wel, maar de inhoudelijke beslissing is wat hem betreft al gevallen. Zijn studie, samen met collega's, heeft hem er al toe gebracht het duidelijke verbod van de HERE anders te interpreteren. En de manier van argumenteren komt overeen met wat we lezen bij Schriftkritische theologen: Naast de taal van de Bijbel is er ook de taal van de maatschappelijke ontwikkelingen waarin je Gods leidende hand mag zien. Maar laten ds. Voorberg en de zijnen goed zien dat het gezag van het Woord van God ernstig wordt ondermijnd! Ds. Voorberg zegt dat hij het argument dat zo gebroken wordt met een traditie van tweeduizend jaar bestrijdt. Hij zegt: *'We denken hier pas zo'n zestig jaar over na, er is nooit eerder een diepgaande bezinning op geweest.'* Hoe zou het komen dat er zoveel eeuwen geen diepgaande bezinning is geweest op de zaak van vrouwelijke ambtsdragers? Omdat het Woord van God zo duidelijk is! Na de Reformatie is de positie van de vrouw in de kerk wel veranderd. *'De Reformatie heeft de vrouwen naar het gezin teruggebracht'*. Maar Luther en Calvijn waren principieel tegen de vrouw in het (predik)ambt (zie K.K. Lim, *Het spoor van de vrouw in het ambt, pag. 20 v.v.*).

'Toch blijft het onderwerp complex, beseft Voorberg, en dat raakt de bestuurlijke vraag. Want hoe kom je hier sámen goed uit? En is het wel mogelijk om de positie van de vrouw achter de man in 'een goede ambtelijke structuur te gieten'? 'Het kan best zijn dat we dan alsnog tot de conclusie komen: dit is niet haalbaar. We gaan het niet doen, omdat het praktisch onmogelijk is of omdat we er een kerkelijke breuk om krijgen.'

Als ik deze manier van redeneren probeer te volgen dan is mijn conclusie dat hier sprake is van kerkpolitiek. De principiële bocht is genomen. Als het nog niet overal wordt ingevoerd dan is dat omdat het praktisch niet mogelijk is en om een kerkelijke breuk te voorkomen. Ds. Voorberg zegt: *'De Schrift is voor gereformeerden altijd beslissend geweest, daar gaat het ook nu om.'* Dat zijn mooie woorden. Maar het zijn ook loze woorden, als je de regels voor het Bijbellesen zo verandert, dat de Schrift niet meer het láatste woord heeft. Ik sprak afgelopen dagen een verontruste broeder uit de GKV. Hij noemde de inhoud van het interview *'verschrikkelijk'*. Hij putte nog enige hoop uit de opstelling van de buitenlandse zusterkerken van de GKV. Op de vraag wat er moet gebeuren als de GKV synode het deputatenrapport toch aanvaardt, was zijn reactie: *'Dan moeten we maar emigreren naar het buitenland'*. Maar,

gelukkig is dat niet nodig. Er is ook nog een gereformeerd kerkverband in ons eigen land!
Laten wij verontruste GKV-ers vrijmoedig oproepen: Kom ga met ons en doe als wij.
We hopen op een goede avond op 23 mei a.s.

E. Heres